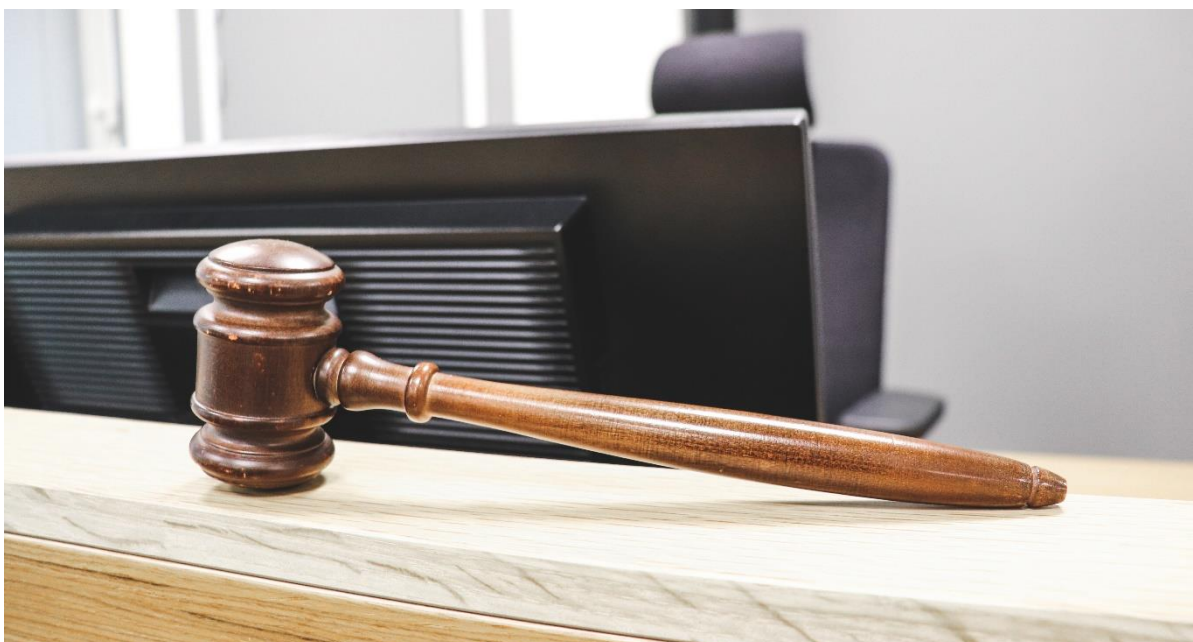

ITÄ-UUDENMAAN
KÄRÄJÄOIKEUS

TOIMINTAKERTOMUS

2020

SISÄLLYSLUETTELO

Sisällys

Laamannin katsaus	1
Lagmannens översikt	3
Toimintaympäristö	5
Organisaatio	8
Visio ja strategia	10
Toiminnan tuloksellisuus	12
Henkilöstö	18
Yhteystiedot	21

Laamannin katsaus

Jos vuosi 2019 oli suurien muutosten aikaa, niin vuosi 2020 oli vielä suurempien.

Käräjäoikeuden yhdistämisprojekti jatkui ja maaliskuussa käräjäoikeus luopui Järvenpään ja Tikkurilan oikeustaloista ja keskitti henkilökuntansa Vantaalle Aviapolikseen väistötiloihin ja Hyvinkäälle. Porvoon oikeustalo jäi edellä kerrotun henkilökunnan keskittämisen jälkeen pääosin vain istuntokäyttöön. Näin käräjäoikeus toteutti lainsäätäjän sille asettaman tehtävän asettaa väkensä kahteen kansliaan eli Vantaalle ja Hyvinkäälle sekä jatkaa istuntotoimintaa Porvoossa ilman pysyvää henkilökuntaa siellä. Haastemiehiä jäi kuitenkin Järvenpäähän ja Porvooseen.

Toimitilamuuttojen ja henkilökunnan keskittämisen yhteydessä käräjäoikeudessa tehtiin myös perustavaa laatua oleva organisaatiomuutos. Syksyllä toteutettiin vielä pienempi organisaatiomuutos.

Lähes samanaikaisesti toimitilamuuttojen, henkilökunnan keskittämisen ja organisaatiomuutoksen kanssa alkoi maailmanlaajuinen koronapandemia, jonka vuoksi keväällä jouduimme keskeyttämään ns. kiireettömän istuntotoimintamme. Koronasta huolimatta kiireelliset asiat pystyimme koronavarotoimin käsittelemään koko ajan. Koronavarotoimet osoittautuivat hyviksi ja henkilökuntamme sairastuminen jäi vähäiseksi. Yhtään henkilökuntamme tai asiakkaiden sairastumista palvelutoiminnassamme ei tullut ainakaan meille ilmi. Alkukesästä avasimme kiireettömänkin istuntotoiminnan ja loppuvuonna toimimme jo määrällisesti normaalisti, mutta korona varotoimin tietenkin. Maskit ja käsidesit ja turvavälit tulivat käräjäoikeudelle tutuiksi, kuten kaikille muillekin.

Kevään keskeytyksestä johtuen emme pystyneet meille asetettuihin ratkaisutavoitteisiin erityisesti rikosasioissa ja ruuhkauduimmekin niissä melkoisesti. Laajoja riita-asioita meille tuli ennakoitua enemmän ja niissäkin ruuhkauduimme jonkin verran, mutta enemmän niiden määrän kasvun takia kuin koronan.

Korona pakotti meidät ottamaan toiminnassamme digiharppauksen, ja istunnoissamme ryhdyimme käyttämään aiemmin meille vierasta etäteknikkaa. Yhtäkkiä osa meidän asiakkaistamme tai joissain jutuissa jopa kaikki olivatkin saleissamme vain etäyhteydellä. Yleisöä kiinnostavissa jutuissa järjestimme myös medialle seurantayhteyksiä toisista saleistamme, jolloin media saattoi olla seuraamassa istuntoamme toisesta salista käsin ja jopa muusta meidän oikeustalostamme käsin eli eri paikkakunnaltakin!

Ja kaiken tämän keskellä yritimme yhtenäistää toimintojamme, kun olimme vasta reilu vuosi takaperin olleet neljä eri itsenäistä käräjäoikeutta, joilla kaikilla oli hieman toisistaan poikkeavia työntekijöitä ja toimintoja! Aloitimme käräjäoikeuden strategiaprojektin ja loppuvuonna vahvistimme yhteisen strategiamme tuleviksi vuosiksi. Visiolauseeksemme otimme: ”Itä-Uudenmaan käräjäoikeus – laadukasta oikeusturvaa sujuvasti. Asiakkaita palvelee ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö.”

Toimintojemme yhtenäistämisessä erityinen hankaluus oli, että monipaikkaisuudestamme, etätyöpakosta ja kokoontumisrajoituksista johtuen työntekijämme pysyivät vieraina toisilleen, kun eivät olleet koskaan edes nähneet toisiaan. Tätä yritimme purkaa strategiatyössä jakamalla henkilökuntaamme pienempiin Skypeyhmiin keskustelemaan ja tutustumaan toisiinsa. Mutta kun

LAAMANNIN KATSAUS

valtion ohjeistuksena oli, ettei kapasiteetin takia videokuvan käyttö ollut suositeltavaa, niin rajoituksensa tälläkin tavalla tutustumiselle oli.

Työntekijöidemme vaihtuvuus myös jatkui suurena ja työntekijöidemme kuorma koko vuonna oli kaiken myllerryksen keskellä erittäin kova. Voin todeta, että visiolauseemme tavoitteeseen hyvinvoivasta henkilöstöstä meille jäi vielä matkaa.

Tätä kirjoittaessa tilanteemme ei ole vieläkään tasaantunut. Henkilöstön vaihtuvuudesta on näyttänyt tulevan uusi normaali ja visiolauseemme tavoitteeseen omasta hyvinvoinnistamme olemme valitettavasti edelleen takamatkalla. Mutta matka jatkuu ja kiitos kaikille työntekijöillemme panoksestaan hankalissa olosuhteissa kaiken myllerryksen keskellä!

Laamanni

Timo Heikkinen

Lagmannens översikt

Om 2019 var de stora förändringarnas år så kom 2020 med ännu större förändringar.

Projektet med sammanslagning av tingsrätten fortsatte och i mars avstod tingsrätten från tingshusen i Träskända och Dickursby och koncentrerade personalen till tillfälliga lokaler i Aviapolis i Vanda och i Hyvinge. Efter den nämnda sammanslagningen av personalen blev tingshuset i Borgå kvar endast för rättegångar. På detta sätt genomförde tingsrätten den uppgift som lagstiftaren hade gett den att koncentrera sin personalstyrka till två kanslier, det vill säga Vanda och Hyvinge samt att fortsätta med rättegångsverksamheten i Borgå utan att ha permanent personal på orten. Det blev dock stämningsmän kvar i Träskända och Borgå.

I samband med flytten till nya lokaler och sammanslagningen av personalen gjordes också en organisationsändring av grundläggande karaktär. På hösten genomfördes ytterligare en liten ändring av organisationen.

Så gott som samtidigt med flytten till nya lokaler, sammanslagningen av personalen och organisationsändringarna började den globala coronapandemin, som medförde att vi på våren var tvungna att avbryta vår s.k. icke brådskande rättegångsverksamhet. Trots coronan lyckades vi hela tiden sköta behandlingen av brådskande ärenden med iakttagande av coronaförsiktighetsåtgärder. Det visade sig att våra coronaförsiktighetsåtgärder var bra och det var inte många i vår personal som insjuknade. Inga uppgifter har nått oss det skulle ha funnits något fall där våra anställda eller kunder har insjuknat i vår serviceverksamhet. I början av sommaren inledde vi på nytt också den icke brådskande rättegångsverksamheten och i slutet av året var antalet fall redan normalt, men vi hade naturligtvis coronaförsiktighetsåtgärder. Masker, handsprit och säkerhetsavstånd blev bekanta för tingsrätten liksom för alla andra.

På grund av avbrottet under våren lyckades vi inte nå de uppsatta målen för antalet avgöranden i synnerhet för brottmål och dessa samlades ganska kraftigt på hög. Vi fick också ett större antal omfattande tvistemål än förutsett och också här uppstod en viss rusning, men i högre grad till följd av det ökade antalet än på grund av coronan.

Coronan tvingade oss till ett digitalt hopp i verksamheten och vi började använda den förr oss tidigare främmande distanstekniken. Helt plötsligt satt en del av våra kunder eller i vissa mål till och med alla kunder i våra salar endast via en distansuppkoppling. I fall som intresserade allmänheten ordnade vi uppkopplingar för media från våra övriga salar, vilket betydde att medierna kunde följa våra sessioner från en annan sal eller till och med från våra andra tingshus, det vill säga till och med på en annan ort!

Och mitt i allt detta försökte vi skapa enhetliga rutiner efter att endast ett drygt år tidigare ha varit fyra självständiga tingsrätter, som alla hade något från varandra avvikande arbetsmetoder i sin verksamhet. Vi inledde tingsrättens strategiprojekt och i slutet av året fastställde vi vår gemensamma strategi för de kommande åren. Som vår vision valde vi: "Östra Nylands tingsrätt - högklassigt rättsskydd på ett smidigt sätt. En yrkeskunnig och välmående personal betjänar kunderna."

Särskilt svårt var det att förenhetliga våra funktioner eftersom vi fanns på flera ställen, vi var tvingade till distansarbete och sammankomster var begränsade, vilket ledde till att våra medarbetare

LAGMANNENS ÖVERSIKT

fortsatt var främmande för varandra eftersom de aldrig ens sett varandra I strategiarbetet strävade vi efter att bryta upp detta genom att dela upp vår personal i mindre skypegrupper för att diskutera och bekanta sig med varandra. Men eftersom statens anvisning var att användning av videobild inte rekommenderas på grund av kapaciteten fanns det begränsningar också i det här sättet att bli bekanta.

Omsättningen bland personalen var också fortsatt hög och belastningen på vår personal var hela året mycket hård mitt i allt kaos. Jag kan konstatera att vi fortfarande har en bit att gå för att uppnå vår vision om en välmående personal.

När detta skrivs har vår situation ännu inte stabiliserats. Det ser ut som om personalomsättningen har blivit det nya normala och vi ligger fortfarande långt från det mål för vårt eget välmående som finns i visionen. Men resan fortsätter och tack till alla våra medarbetare för insatserna under de besvärliga förhållandena mitt i allt kaos!

Lagman

Timo Heikkinen

Toimintaympäristö

Käräjäoikeuden toiminta

Käräjäoikeuden tehtävänä on antaa kansalaisille, yrityksille ja yhteisölle oikeusturvaa ratkaisemalla sen käsiteltäväksi saatettuja asioita varmasti, luotettavasti, nopeasti ja kohtuullisin kustannuksin. Käräjäoikeudessa ratkaistaan rikos-, riita- ja hakemusasioita.

Vähäiset rikosasiat voidaan vastaajan suostumuksella ratkaista pääkäsittelyä toimittamatta kirjallisessa menettelyssä. Myös riitautumattomat summaariset riita-asiat sekä osa riitautumattomista hakemusasioista ratkaistaan kirjallisessa menettelyssä. Osa asioista käsitellään tuomioistuinsovittelussa tai päättyvät muutoin tuomioistuimen vahvistamaan sovintoon. Muutoin asiat on käsiteltävä käräjäoikeuden istunnossa. Osa käräjäoikeuden istunnoista on valmisteluistuntoja ja osa pääkäsittelyjä. Istuntoja järjestetään Vantaalla, Hyvinkäällä ja Porvoossa. Osa asiakkaista voi osallistua istuntoihin käyttäen teknistä tiedonvälitystapaa, jossa käsittelyyn osallistuvilla on puhe- ja näköyhteys keskenään. Käräjäoikeudella on myös niin sanottuja videopalveluhuoneita, joilla voidaan mahdollistaa myös muiden tuomioistuinten asiakkaiden osallistuminen istuntoon videoyhteydellä.

Kaikki käräjäoikeuteen saapuvat asiakkaat turvatarkastetaan asiakkaidemme ja henkilökuntamme turvallisuuden varmistamiseksi.

Käräjäoikeudella on kansliat Vantaalla ja Hyvinkäällä sekä istuntopaikka Porvoossa. Haastemiesten asiakaspalvelupiste sijaitsee kanslia- ja istuntopaikkakuntien lisäksi myös Järvenpäässä. Käräjäoikeuden hallintopaikkakunta on Vantaa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on kaksikielinen, mutta väestön enemmistö kieli on suomi.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Uudenmaan maakunnan kunnista Askola, Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Sipoo, Tuusula ja Vantaa sekä Kymenlaakson maakunnan kunnista Pyhtää.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on asiamäärältään Suomen suurin sekä tuomiopiirin asukasmäärältään ja käräjäoikeuden henkilökunnan määrältään Suomen toiseksi suurin käräjäoikeus. Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa käsitellään yhteensä lähes 90 000 asiaa vuodessa. Tuomiopiirimme yhteenlaskettu asukasmäärä 31.12.2020 on ollut 577 045, mikä on 1,1 % eli noin 6400 asukasta enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2020 käräjäoikeudessa oli yhteensä noin 196,5 henkilötyövuotta, joista tuomareita oli 53,5, haastemiehiä 24, kansliahenkilökuntaa 104 ja käräjänotaareita 15 henkilötyövuotta.

Käräjäoikeudelle myönnettiin vuodelle 2020 toimintamenomäärärahoja noin 14,2 miljoonaa euroa, josta yli 75 % kohdistui henkilöstömenoihin. Käräjäoikeudelle myönnettiin vuoden kuluessa lisää henkilöstöresursseja. Lisäksi käräjäoikeuden muuttoon ja toimitiloihin myönnettiin lisämäärärahoja toimintavuoden aikana. Käräjäoikeuden toteutuneet toimintamenot olivat 14,9 miljoonaa euroa.

Vuonna 2020 käräjäoikeuden toimintaan vaikutti myös se, että uusi keskushallintoviranomainen Tuomioistuinvirasto aloitti toimintansa. Uuden viraston perustamisen myötä tuomioistuineläytöksen keskushallintotehtävät siirtyivät oikeusministeriöltä Tuomioistuinvirastolle, joka vastaa myös tuomioistuinten tulohajautuksesta. Lainvalmistelu ja muut valtioneuvostotason tehtävät, kuten hallinnonalan strategian ja taloudellinen ohjaus jäivät oikeusministeriön vastuulle.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden rakenneuudistus

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on vuoden 2019 alusta lukien muodostettu yhdistämällä neljästä käräjäoikeudesta (Itä-Uudenmaan, Tuusulan ja Vantaan käräjäoikeus sekä osa Hyvinkään käräjäoikeudesta). Lisäksi 1.9.2019 voimaan tulleen summaarisuudistuksen myötä Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen on keskitetty myös Länsi-Uudenmaan alueen summaariset riita-asiat. Uudistuksen myötä summaaristen asioiden määrä kasvoi 48 000 asiasta noin 80 000 asiaan. Nämä uudistukset ovat edellyttäneet työn uudenlaista suunnittelua ja organisointia.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden yhdistymisprojekti on vielä kesken. Toimintojen keskittäminen rakenneuudistuksen edellyttämällä tavalla kahteen toimipaikkaan on toteutettu 1.3.2020, kun käräjäoikeudelle osoitetut väistötilat Vantaan Aviapoliksessa ja Hyvinkään kanslian remontti valmistuivat. Järvenpään ja Porvoon toimipaikat lakkautettiin ja henkilöstö sijoitettiin pääosin Vantaan ja Hyvinkään kanslioihin. Porvoossa säilyi edelleen käräjäoikeuden istuntopaikka, minkä lisäksi Porvoossa ja Järvenpäässä on sijoitettuna haastemiehiä. Vantaan kanslia tulee olemaan väistötiloihin sijoitettuna arviolta ainakin noin neljä vuotta. Käräjäoikeuden päätearkisto on väistön ajaksi sijoitettuna Museoviraston kokoelmakeskuksen tiloihin Vantaan Hakkilaan.

Käräjäoikeuden organisaatiota tarkistettiin 1.3.2020 lukien toimitilajärjestelyjen mahdollistamalla tavalla. Osastojen määrä väheni yhdeksästä kuuteen, joista viisi sijoittuu Vantaan ja yksi Hyvinkään kansliaan. Uudessa organisaatiossa käräjäoikeuden johtoa on vahvistettu perustamalla lainkäyttöosastoille apulaisosastonjohtajien tehtävät sekä lisäämällä kansliahenkilöstön tiimiesimiesten määrää. Lisäksi haastemiesten tiedoksiantoyksikköön perustettiin johtavan

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

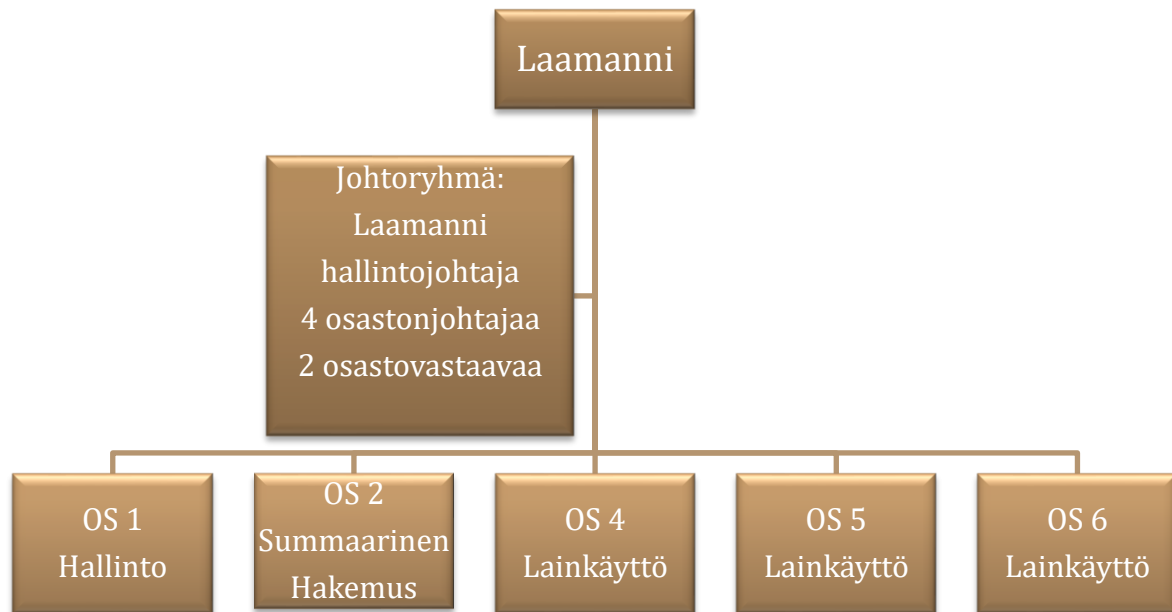
haastemiehen tehtävä. Käräjäoikeuden organisaatiota tarkistettiin uudelleen 1.10.2020 lukien lakkauttamalla yksi Vantaan lainkäyttöosastoista ja sulauttamalla se kahteen muuhun lainkäyttöosastoon.

Toimintavuoden 2020 merkittävimpänä tavoitteena oli käräjäoikeuden rakenneuudistuksen toteuttaminen, mihin liittyen laadittiin yhteistyössä koko henkilöstön kanssa käräjäoikeudelle strategia ja visio. Käräjäoikeuden johtoryhmä asetti alkuvuonna 2020 kehittämisprojektin käräjäoikeuden rakenneuudistuksen tukemiseksi. Projektin tavoitteena on huolehtia henkilöstön jaksamisesta ja työhyvinvoinnista muutoksessa sekä tukea käräjäoikeuden muutosprosessia suunnittelemalla toimenpiteitä johtamisen ja hallinnon kehittämiseksi siten, että johtaminen on laadukasta, johdon ja esimiesten roolit ovat selkeitä ja hallinto tukee ydintoimintojen suorittamista. Lisäksi tarkoituksena on kehittää sisäistä viestintää siten, että se on selkeää, riittävää ja oikea-aikaista. Tavoitteena on yhtenäistää toimintakulttuuria sekä virtaviivaistaa työprosesseja kokeilemalla erilaisia työtapoja ja näin löytää parhaat mahdolliset toimintamallit.

Strategian toimeenpanoa ja sen toteutumisen seurantaan jatketaan vuonna 2021. Myös kehittämisprojektin toimikautta on jatkettu vastaavasti. Vuonna 2021 tavoitteena on arvioida, miten strategian toimeenpanoa ja käräjäoikeuden toimintaa voidaan seurata tehokkaasti ja ottaa käyttöön tarvittavat mittarit. Arvioitavaksi tulee myös, miten hankkeessa sovitut toimintamallit ja niihin liittyvät ohjeistukset saadaan osaksi työprosesseja ja työskentelykulttuuria. Vahva painopiste strategiassa on henkilöstön perehdytyksen ja osaamisen kehittämisessä, mihin panostetaan seuraavana toimintavuonna. Projektille on myönnetty Valtiokonttorin KAIKU-kehittämisrahaa vuosille 2020 ja 2021.

Organisaatio

Käräjäoikeudessa työskentelee yli 200 henkilöä, joista noin 150 Vantaalla ja noin 45 Hyvinkäällä. Haastemiehiä työskentelee lisäksi Järvenpäässä ja Porvoossa. Osastojen koot vaihtelevat 20 ja 70 työntekijän välillä.

Viraston päällikkönä toimii laamanni. Laamannin tehtävänä on johtaa käräjäoikeutta ja vastata sen toiminnan tuloksellisuudesta.

Laamannin apuna käräjäoikeudessa toimii johtoryhmä, johon kuuluvat laamannin lisäksi hallintojohtaja, osastonjohtajat ja kaksi lähiesimiesten keskuudestaan määrääjäksi valitsemaa henkilökunnan edustajaa. Johtoryhmässä käsitellään käräjäoikeuden kokonaisjohtamiseen ja -ohjaukseen liittyviä kysymyksiä ja sovitaan yhteisistä toimintaperiaatteista tavoitteiden saavuttamiseksi.

Käräjäoikeuden organisaatio muodostuu viidestä osastosta:

Hallinto-osasto

Hallinto-osastoa johtaa hallintojohtaja. Hallinto-osasto vastaa muun muassa henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä tuottaa kirjaamo- ja asiakaspalvelua molemmissa kanslioissa.

Hakemus-summaarinen osasto

Osastonjohtaja johtaa osaston työskentelyä. Hakemus-summaarisen osaston tehtävinä on summaaristen riita-asioiden ratkaiseminen, avioeroasioiden ratkaiseminen sekä muiden hakemusasioiden jako käsittelijöille. Lisäksi osastolla toimii haastemiestenyksikkö, joka huolehtii käräjäoikeuden tiedoksiantotoiminnasta.

ORGANISAATIO

Lainkäyttöosastot

Osastonjohtaja johtaa osaston työskentelyä. Lainkäyttöosastot 4 ja 5 sijoittuvat Vantaalle. Osasto 6 sijoittuu Hyvinkäälle. Kaikki lainkäyttöosastot käsittelevät rikos-, riita- ja hakemusasioita. Osastoilla on kuitenkin voitu erikoistua käsittelemään tiettyjä erityisosaamista edellyttäviä asiaryhmiä.

VISIO JA STRATEGIA

Visio ja strategia

Edellä todetulla tavalla vuonna 2020 käräjäoikeudelle luotiin visio ja strategia. Ne vahvistettiin joulukuussa 2020 ja niiden on määrä olla voimassa seuraavat viisi toimintavuotta.

Visio

Käräjäoikeuden visio tähtää vuoteen 2030. Sen mukaisesti tavoitteenamme on kehittyä toiminnassamme sekä ulospäin että myös sisäisesti.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus – laadukasta oikeusturvaa sujuvasti. Asiakkaita palvelee ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö.

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden strategiakartta

Käräjäoikeudelle on vahvistettu strategia vuosille 2021–2025. Strategiset tavoitteet jakautuvat yhteiskunnallista vaikuttavuutta, prosesseja, henkilöstöä ja taloutta koskeviin osa-alueisiin. Näitä on kuvattu tarkemmin alla.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Käräjäoikeuden toiminnan yhteiskunnallisina tavoitteina on tuottaa laadukasta oikeusturvaa ja taata asian sujuva käsittely. Tavoitteemme on panostaa asiakaspalveluun sekä varmistaa, että avoimuus ja julkisuus toteutuu laissa säädetyllä tavalla.

Prosessit

Prosesseja koskevinä tavoitteina on huolehtia siitä, että käräjäoikeuden henkilöstö noudattaa yhtenäisiä ja sujuvia työtapoja, toiminnassamme hyödynnetään digitalisaatiota ja etätöskentelyä. Tavoitteenamme on olla joustava ja kehittyvä organisaatio, joka toimii yhteisvastuullisesti eli siten että kaikki vireille tulevat asiat ovat talon yhteisiä asioita.

VISIO JA STRATEGIA

Henkilöstö

Käräjäoikeuden henkilöstöä koskevinä tavoitteina on panostaa osaamisen kehittämiseen ja motivoida henkilöstöä kehittämään toimintaamme ja omaa ammattitaitoaan. Tavoitteenamme on korkea työhyvinvointi ja positiivinen työkuultuuri, jossa kannustetaan innovaatioihin ja avoimeen keskusteluun.

Talous

Käräjäoikeuden taloudellisina tavoitteina on pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen talous sekä resurssoinnin riittävydestä varmistuminen.

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Toiminnan tuloksellisuus

Vuonna 2020 Itä-Uudenmaan käräjäoikeuteen saapui yhteensä hieman yli 89 000 asiaa ja ratkaistiin yhteensä yli 90 000 asiaa. Suurimpana asiaryhmänä ovat summaariset riita-asiat eli ns. riidattomat velkomusasiat, joita saapui yli 76 000 ja ratkaistiin yli 78 000. Muita asioita saapui yhteensä noin 13 250 ja ratkaistiin 11 900 asiaa. Rikosasioita saapui noin 4 500, lähestymiskieltoasioita 400, pakkokeinoasioita 850, sakonmuuntoasioita 1000, laajoja riita-asioita 1000, maa-oikeusasioita 60, avioeroja 1900, muita hakemusasioita 2 400, velkajärjestelyjä 380 ja konkurssiasioita 225.

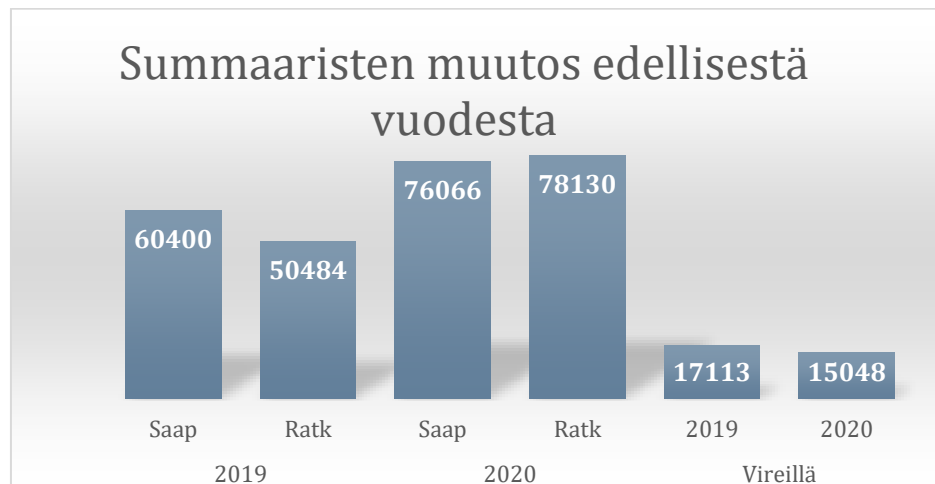
Koronaepidemia viivästytti asioiden käsittelyä, koska istunto toiminta jouduttiin niin sanotuissa kiireettömissä asioissa keskeyttämään useaksi kuukaudeksi loppukevällä ja kesällä 2020. Vaikka istunto toiminta käynnistettiin kaikissa asioissa uudelleen syksyllä, rajoitustoimenpiteet ja etäyhteyksien käyttö asettivat haasteita istuntojen järjestämiselle. Käräjäoikeus ruuhkautui siten erityisesti rikos- ja riita-asioissa, joita saatiin ratkaistua säännönmukaista vähemmän poikkeusoloista johtuen. Koronan vuoksi keskeytyksessä kesäkuussa 2020 oli yhteensä yli 900 rikosasiaa, mikä on eniten koko maan käräjäoikeuksissa keskeytyneenä olleista asioista (yhteensä yli 6000 asiaa). Vastaavasti siviiliasioita keskeytettyinä oli lähes 300, joista suurin osa oli laajoja riita-asioita ja hakemusasioita. Tämäkin määrä oli Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa maan käräjäoikeuksista suurin. Kaikissa käräjäoikeuksissa keskeytyneitä siviiliasioita oli yli 1300 asiaa. Ruuhkaa saatiin purettua syksyn aikana. Käräjäoikeudelle myönnettiin myös lisäresurssia ruuhkan purkamiseksi.

Myös käräjäoikeuden muutto väistötiloihin alkuvuonna hankaloitti ratkaisutoimintaa jonkin verran.

Riidattomat velkomusasiat

Summaarisissa riita-asioissa eli riidattomissa velkomusasioissa Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluu Uudenmaan maakunta lukuun ottamatta Helsingin kaupunkia. Lisäksi tuomiopiiriin kuuluu Kymenlaakson maakunnasta Pyhtään kunta.

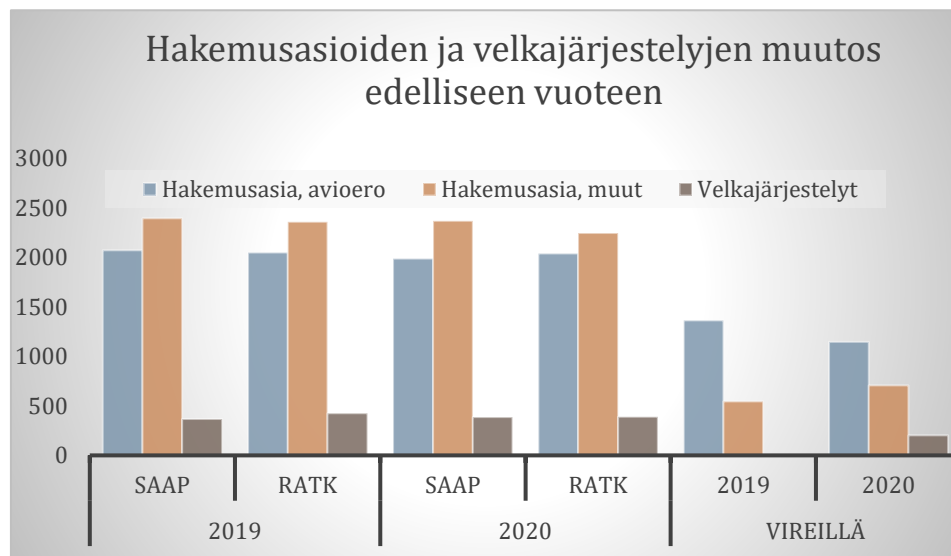
Riidattomia velkomusasioita saapui edellistä vuotta enemmän ja niitä ratkaistiin myös huomattavasti enemmän eli 27646. Keskimääräinen käsittelyaika niissä oli 2,4 kuukautta eli alle tavoitteen (4 kk). Vireillä vuoden 2020 lopussa oli noin 15 000 asiaa.

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

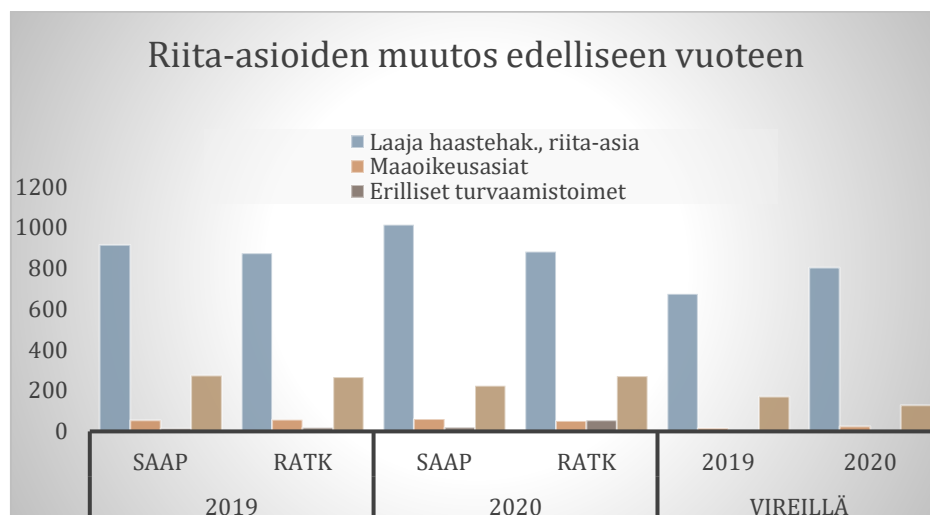
Hakemusasiat ja velkajärjestelyt

Hakemusasioiden saapuneiden ja ratkaistujen määrä pysyi lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna. Velkajärjestelyjä saapui ja myös ratkaistiin hieman ennakoitua vähemmän. Velkajärjestelyjen keskimääräinen käsittelyaika oli 6,6 kuukautta eli enemmän kuin tavoite (5 kk). Vuoden lopussa vireillä oli 200 velkajärjestelyasiaa.

Laajat riita-asiat

Riita-asioita saapui 11 % edellisvuotta enemmän eli 1013 ja niitä ratkaistiin myös hieman enemmän eli 881. Konkursseja taas saapui ja ratkaistiin edellisvuotta vähemmän. Vireillä vuoden lopussa oli yli 800 laajaa riita-asiaa ja noin 130 konkurssi-asiaa. Maa-oikeusasioiden määrä pysyi edellisvuoden tasolla. Riita-asioiden keskimääräinen käsittelyaika lyheni edellisvuodesta ollen 7,8 kuukautta, mikä alittaa tulosneuvotteluissa sovitun tavoitteen (9,5 kk).

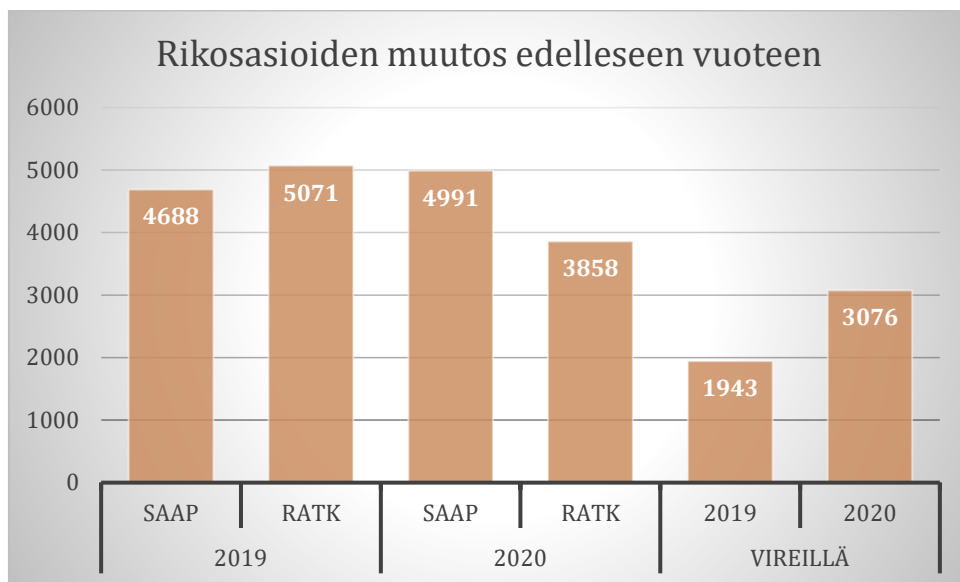

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Rikosasiat

Vuonna 2020 rikosasioita saapui 6 % enemmän edellisvuoteen verrattuna eli yhteensä 5388, joista varsinaisia rikosasioita oli 4991. Vastaavasti ratkaistiin yhteensä 4251, joista varsinaisia rikosasioita oli 3858. Pakkokeinoasioita saapui 822 ja ratkaistiin 762 asiaa. Sakonmuutonasioita saapui ja ratkaistiin 985 asiaa.

Vuoden lopussa vireillä oli 3076 varsinaista rikosasiaa, mikä on 56 % edellisvuotta enemmän. Keskimääräinen käsittelyaika oli 6 kuukautta. Käsittelyaika piteni edellisvuoteen (5,8 kk) verrattuna ja ylitti myös tulosneuvotteluissa sovitun tavoitteen (5,0 kk). Rikosasioita oli asiaryhmistä eniten keskeytyksessä koronaepidemian vuoksi.

Haastemiesten tiedoksiannot

Haastemiesten antamia tiedoksiantoja tehtiin edellisvuoteen verrattuna hieman vähemmän. Tähän syynä oli koronaepidemia, joka johti haastemiestiedoksiantotoiminnan keskeyttämiseen niin sanotuissa kiireettömissä asioissa usean kuukauden ajaksi.

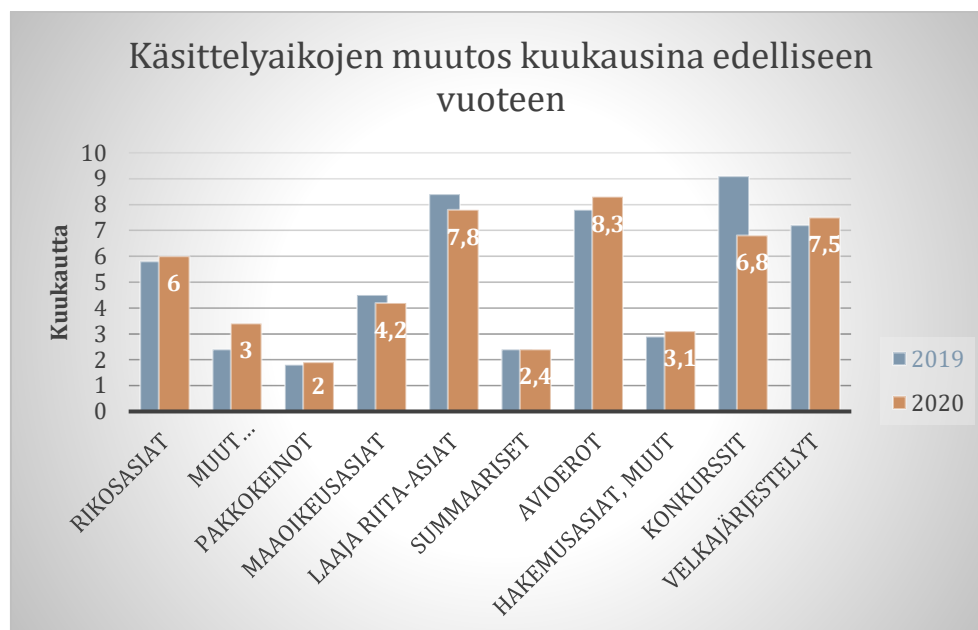
HAASTEMIESTEN TIEDOKSIANTOJEN MUUTOS EDELLISEEN VUOTEEN

	2019	2020
Onnistuneiden ja esteiden yhteismäärä	59973	58314
Rikoshaasteet	11325	9884
Muut valtion virallistiedoksiannot	372	325
Kirjalliset haasteet	43156	45091
Muut tiedoksiannot	3020	2259
Puhelintiedoksiannot	30138	22373
Esteet	4249	6484
Ei tavoitettu	1457	2015
Siirto toiseen käräjäoikeuteen	1758	2552

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Käsittelyajat kuukausina

Koronapandemian vuoksi käräjäoikeus painotti toimintaansa niihin asiaryhmiin, jotka on käsiteltävä kiireellisesti. Myös muita asioita käsiteltiin mahdollisuuksien mukaan ja rajoitustoimenpiteiden sallimissa rahoissa. Käsittelyajat parantuivat laajoissa riita-asioissa koronaepidemiasta huolimatta.

	2019	2020
Rikosasiat	5,8	6
Muut rikosoikeudelliset asiat	2,4	3,4
Pakkokeinot	1,8	1,9
Laajat riita-asiat	8,4	7,8
Maoikeusasiat	4,5	4,2
Summaariset	2,4	2,4
Velkajärjestelyt	7,2	7,5
Konkurssiasiat	9,1	6,8
Avioerot	7,8	8,3
Muut hakemusasiat	2,9	3,1

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Käräjäoikeuden toimintaa seurataan tuottavuus- ja taloudellisuuslukujen avulla. Tuottavuusluku saadaan painottamalla eri asiamäärät niiden arvioidun työllistämisaikutuksen osoittamalla kertoimella ja jakamalla näin saatu luku henkilötövuosimäärällä. Taloudellisuusluku saadaan jakamalla käräjäoikeuden käyttämä määräraha painotetulla asiamäärällä. Vuonna 2020 Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden tuottavuustavoite oli 134 ja taloudellisuustavoite 545 euroa/ratkaistu asia. Toteutunut tuottavuus alitti tavoitteen ollen 124. Taloudellisuustavoite ei myöskään toteutunut vaan ylittyi himan ollen edellisvuoden tasolla 614 euroa/asia.

	2019	2020
Painotettu työmäärä	22495	22495
Henkilötövuodet	182	199,4
Toimintamenot	13851988	14932301
Tuottavuus	124	122
Taloudellisuus	616	614

Muu toiminta

Käräjäoikeuden hallintoa toimintavuonna työllisti merkittävästi koronaepidemia ja sen edellyttämät varautumis- ja suojaustoimenpiteet sekä niihin liittyvä ohjeistustarve. Ylin johto on aktiivisesti osallistunut toimitilahankkeiden suunnitteluun, joita on ollut vireillä kaikilla toimipaikoilla eli Vantaalla, Hyvinkäällä ja Porvoossa. Niiden järjestelyihin ja muuttoihin liittyvät toimenpiteet ovat edellyttäneet panostuksia ja vaatineet huomattavasti aikaa niin hallinnolta kuin henkilöstöltäkin.

Oman toimintansa kehittämiseksi käräjäoikeudessa on edellä mainitun KAIKU-kehittämiprojektin lisäksi asetettu erilaisia työryhmiä ja toimikuntia. Strategiatyöskentelyyn liittyen toimintatapojen yhtenäistämiseksi asetettiin työryhmät diaarimerkintöjen yhdenmukaistamiseksi sekä kirjaamotoiminnan kehittämiseksi. Lisäksi käräjäoikeudessa on asetettuna yhteistoimintakomitea, työsuojelutoimikunta sekä koulutustoimikunta, jotka kokoontuivat säännöllisesti. Vuoden loppupuolella asetettiin lisäksi tietoturvaryhmä, joka ei vielä ehtinyt kokoontumaan ennen toimintavuoden päättymistä.

Käräjäoikeudessa yhtenäistettiin hallinnollista ohjeistusta sitä edeltäneiden käräjäoikeuksien mallien pohjalta. Vuonna 2020 laadittiin tai päivitettiin seuraavat tavanomaista hallinnollista ohjeistusta laajemmat suunnitelmat tai toimintaohjeet: asiakirjahallinnon ohje, henkilöstö- ja koulutussuunnitelma, tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaus, tietoturvaluissuunnitelma, viestintäsuunnitelma sekä ohje sosiaalisessa mediassa toimimisesta. Koronaepidemiaan liittyen laadittiin useita toimintaohjeistuksia, poikkeusolojen valmiussuunnitelma ja organisaatio sekä palautumissuunnitelma.

TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Itä-Uudenmaan käräjäoikeus on muutostilanteestaan huolimatta pyrkinyt aktiivisesti osallistumaan tuomioistuinlaitoksen toiminnan kehittämiseen ja huolehtimaan myös muista kuin lainkäyttöön kuuluvista tehtävistä. Käräjäoikeus on ollut kuultavana Eduskunnan lakivaliokunnassa ja antanut sille kaksi kirjallista lausuntoa. Lisäksi käräjäoikeus on pyynnöstä antanut valtioneuvostolle 14 lausuntoa tai muuta kannanottoa vireillä olevista lainsäädäntömuutoksista, hallituksen esityksistä tai muista kehittämishankkeista.

Käräjäoikeuden edustaja on mukana vireillä olevassa Tuomioistuinviraston strategiatyössä. Lisäksi käräjäoikeudella on jäsen Tuomioistuinviraston asettamassa keskittämisselvityshankkeessa, jossa arvioidaan mahdollisuuksia keskittää joitakin tuomioistuinten hallinnollisia tehtäviä. Edustaja on mukana myös Tuomarinkoulutuslautakunnan strategiatyöskentelyssä työryhmissä, jotka koskevat perehdytyksen kehittämistä sekä asessorien koulutusjärjestelmän arviointia. Käräjäoikeus on osallistunut käräjäoikeuksien yhteistyöverkoston toimintaan ja nimennyt sen eri työryhmiin jäseniä.

Henkilöstö

Itä-Uudenmaan käräjäoikeuden henkilöstön kokonaismääräksi oli oikeusministeriön kanssa käydyissä tulosneuvotteluissa sovittu vuodelle 2020 195,5 henkilötyövuotta. Vakituisten virkojen määrä oli 182. Määräaikaisia virkasuhteita tulosneuvotteluissa myönnettiin yhteensä 13,5 henkilötyövuotta.

Lisäksi Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa oli 18 kuukautta harjoittelijoita, jotka koostuvat 3 kuukauden oikeustradenomiharjoittelijoista (5 harjoittelijaa) sekä 3 kuukauden korkeakouluharjoittelijasta. Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa on myös otettu vastaan työkokeiluun osallistuvia henkilöitä.

Lisäksi toimintavuoden aikana myönnettiin lisäresursseja arkistotehtäviin sekä koronaruuhkan purkuun yhteensä yli 5,5 henkilötyövuotta. Koronalisäresursseja ei saatu kokonaisuudessaan käytettyä.

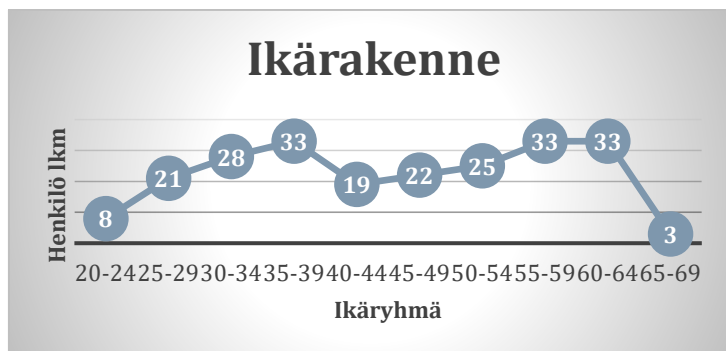
Vuonna 2020 käräjäoikeus palkkasi yhteensä 44 uutta työntekijää. Heistä tuomareita oli seitsemän, haastemiehiä kolme ja kansliahenkilökuntaan kuuluvia 34.

Vakinaisten virkojen henkilöstörakenne tehtäväryhmittäin

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön ikäryhmät jakautuvat melko tasaisesti koko henkilöstön osalta ja näin ollen työuran eri vaiheissa olevat henkilöt jakautuvat tasaisesti kaikissa henkilöstöryhmissä.

Työterveys

Suomen Terveystalo Oyj vastaa käräjäoikeuden työterveyshuollon järjestämisestä. Oikeusministeriön hallinnonalalle yhteisesti laaditussa sopimuksessa on määritelty toiminnan piiriin kuuluvat työterveyshuollon ja sairaanhoidon muodot. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti on toteutettu henkilöstön työhöntulotarkastukset sekä ikäryhmätarkastukset. Influenssarokotus järjestettiin halukkaille sekä haastemiehille työtehtävien edellyttämät hepatiittirokotukset.

Työterveyshuolto on pidetty ajan tasalla käräjäoikeusuudistuksen etenemisestä. Henkilöstöllä on ollut mahdollisuus hyödyntää työterveyshuollon palveluita muutostilanteessa.

Syksyllä toteutettiin kansliahenkilöstön työpaikkaselvitys yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.

Raportin mukaan keskeisinä voimavaratekijöinä näyttäytyivät työyhteisö, mielenkiintoinen työ sekä turvattu toimeentulo. Kuormitustekijät liittyvät suurelta osin organisaatiouudistukseen, jonka toteutusta koronaepidemian edellyttämät poikkeusjärjestelyt hankaloittivat entisestään.

Kuormitustekijöiksi nousivat erityisesti muutosjohtamisen ja esimiestyön haasteet, työn organisointi, suuri työmäärä ja kiivas työtahti sekä tietojärjestelmien ja -tekniikan ongelmat. Keskeiset toimenpiteet nivoutuvat yhteen käräjäoikeuden strategiatyöskentelyn kanssa, jonka painopisteenä on löytää yhteiset toimintatavat ja -kulttuuri useasta eri organisaatiosta yhteen kerätylle henkilöstölle.

Tämä työ on vasta aluillaan. Vuonna 2021 työpaikkaselvitystä jatketaan ja toteutetaan muissakin henkilöstöryhmissä.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Käräjäoikeudessa on laadittu henkilöstön koulutussuunnitelma. Osaamisen kehittämiseen liittyvinä tavoitteina ovat olleet esimerkiksi uusien toimintatapojen ja työmenetelmien oppiminen sekä tietojen omaksuminen, uudenlaiseen organisaatioon sopeutuminen, uusiin tehtäviin sopeutuminen, tiimityöskentelyn hallinta sekä lisääntyvän sähköisen työskentelyn oppiminen. Myös oppimisympäristöt muuttuvat ja koulutusmuodot uudistuvat. Henkilöstön osaamista kehitetään paitsi suunnitelmallisella ulkopuolisella koulutuksella, viraston sisäisellä koulutuksella, keskinäisellä perehdytyksellä ja työssä oppimisella. Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa on noudatettu Tuomioistuinviraston koulutussuunnitelmassa vuodelle 2020 asettamia tavoitteita ja teemoja. Käräjäoikeuden henkilöstö on osallistunut Tuomioistuinviraston koulutustarjontaan. Lisäksi tarjolla on ollut hovioikeuden ja käräjäoikeuksien yhteisesti järjestämää koulutusta.

Käräjäoikeus on itse tarjonnut koulutusta muutosprosessin tueksi asetetun Kaiku-kehittämisprojektin puitteissa. Tarjolla on ollut valmennusta väistöiloihin muuton yhteydessä monitoimitiloissa työskentelyn tueksi sekä käräjäoikeuden strategian ja yhteisen toimintakulttuurin kehittämiseksi.

Lisäksi esimiehille on tarjottu valmennusta. Uusien työntekijöiden perehdyttämiseksi käynnistettiin perehdytysohjelma, jota kehitetään edelleen. Kaikki edellä mainitut koulutukset ja kehittämistoimenpiteet jatkuvat myös vuonna 2021, jolloin tavoitteena on panostaa entistä enemmän myös käräjäoikeuden henkilöstön työhyvinvointiin.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Varsinainen työhyvinvointitoiminta ja -tilaisuudet jäivät koronaepidemian takia järjestämättä. Myöskään virkistystilaisuuksia tai pikkujouluja ei järjestetty, vaan ne päätettiin siirtää pidettäväksi vuonna 2021. Käräjäoikeus piti henkilöstön yhteistilaisuuksia kuitenkin strategiatyöskentelyn yhteydessä. Tilaisuuksia järjestettiin useita ja ne toteutettiin kulloisenkin koronatilanteen sallimissa rajoissa suojatoimenpitein läsnä ollen, virtuaalisesti tai ns. hybridinä.

Yhteisten tilaisuuksien puute ja laaja etätyö selvästi hankaloitti käräjäoikeuden toimintaa ja myös yhdistämisprojektin etenemistä, kun henkilöstö ei tutustunut toisiinsa. Tarve yhteisille tilaisuuksille on ollut suuri eikä virtuaalinen kohtaaminen ole täysin korvannut inhimillisessä kanssakäymisessä tapahtuvaa tutustumista ja inspiraatiota. Koronavuosi on jättänyt jälkensä myös ihmisten hyvinvointiin, vaikka meillä kuormittavuutta on luonnollisesti lisännyt myös haastava muutostilanne.

Käräjäoikeuden työsuojelutoimikunta käynnisti toimintasuunnitelman laatimisen toimikautensa loppuajaksi vuoden 2023 loppuun saakka. Suunnitelma valmistu vuoden 2021 keväällä. Lisäksi laadittiin kehittämissuunnitelma vuodelle 2021, jonka mukaan yleisten toimintasuunnitelmassa tarkemmin määriteltyjen periaatteiden ja tavoitteiden lisäksi vuonna 2021 erityisinä tavoitteina on muun muassa panostetaan työn kuormittavuuden hallintaan ja henkilöstön jaksamisesta huolehtimiseen sekä toteuttaa käräjäoikeuden strategiaa painottaen yhteisten toimintatapojen käyttöönottoa, kehittää perehdytystä ja koulutusta sekä toteuttaa ennakoivaa, ammattimaista ja kannustavaa johtamista.

Katsetta on siis ryhdytty suuntaamaan eteenpäin ja horisontissa siintää visiomme mukainen palveleva ja hyvinvoiva käräjäoikeus, joka pääsee myös toimimaan pian koronarajoituksista vapaana!

Yhteystiedot

ITÄ-UUDENMAAN KÄRÄJÄOIKEUS

ÖSTRA NYLANDS TINGSRÄTT

Vantaan kanslia

Teknobulevardi 3-5 E

01530 VANTAA

Hyvinkään kanslia

Urakankatu 1 A

05900 HYVINKÄÄ

Porvoon toimipaikka toimii istuntopaikkana. Haastemiespalvelut säilyvät Porvoossa.

Järvenpään toimipaikka on lakannut 1.3.2020. Haastemiespalvelut säilyvät Järvenpäässä.

ita-uusimaa.ko@oikeus.fi

puh. 029 56 45200

www.oikeus.fi/karajaoikeudet/ita-uudenmaankarajaoikeus